

σώμα τους και την ψυχή τους σ' εξευτελιστική τιμή. "Αφρόε με... Σε λίγο θα πεθάνω...

'Εγώ έλλησάσα λίγο στο κρεβάτι της, νοιώθοντας την καρδιά μου πληγωμένη απ' τα λόγια της, που συνόψιζαν όλη τη θλιβερή ιστορία της ζωής της.

—Μη φοβάσαι τίποτε, Μάρθα, της είπα. Δεν ήρθα εδώ σαν πενσιμένο κτήνος, μα σαν άνθρωπος που σέ συμπονάει... Είμαι κι' εγώ απ' το Λίβανο, κι' έχω ζήσει μέσ' στις κοιλιάδες και τα χωριά, κοντά στα δάση των κέδρων... Μη με φοβάσαι, Μάρθα...

—Τότε, ό Θεός να σ' ανταμείψη, μ' απάντησε εκείνη. Μά φύγε από τό σπίτι μου... 'Εδώ μέσα θα κερδίσεις τη ντροπή και την περιφρόνηση, χωρίς ή συμπόνια σου να μπορέση να μου ξαναδώσει την αγνότητα μου... Μην προσπαθήσεις ν' απομακρύνεις από μένα τό ακλόνητό χέρι τού θανάτου... 'Υψίσταμαι την τιμωρία των άμαρτιών μου... Είμαι σαν τό λεπρό άνάμεσα στους τάφους...

Και, φιλώντας τά δύο χεράκια τού παιδιού της, έξακολούθησε : —Φτωχό παιδί !... Οί άνθρωποι θα σέ περιφρονηθούν... Θα λένε για σένα : «Νά τό παιδί τής Μάρθας, τής γυναίκας τού δρόμου». 'Αν είσαι άναήδρος, θα κοκκινίσεις, μα άν είσαι θαρραλέος και δίκαιος θ' άναρθωθείς μ' αγανάκτηση...

Τότε ή καρδιά μου μίλησε και τής είπα : —Δέν είσαι σαν τους λεπρούς, ό Μάρθα, άν και κατοικείς στους τάφους... Είσαι πάντα αγνή, άν και ή ζωή σ' έρωξε στα χέρια των διεφθαρμένων... 'Η άκαθαρσία τού σώματος δέν μολύνουν τίς ψυχές... Είσαι ένα λουλουδι πατημένο... Μα, παρηγορησού... Καλύτερα είνε να είσαι τό λουλουδι που πατηθήκα παρά τό πόδι που τό πάτησε... □ □ □ ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ □ □ □

'Η παρηγοριά φώτισε τό κελιδνό πρόσωπο τής άρρωστης. Και, έκειτα από μία καταθλιπτική σιωπή, συγκεντρώνοντας τίς δυνάμεις που τής άπέμναν μίλησε... Μίλησε και τά δάκρυά της μιλούσαν μαζί της κι' ή ψυχή της ξεχνούταν μαζί με τους στεναγμούς της.

—Είμαι, είπε, τό θύμα τού ζήλου που κρύβεται μέσα στον άνθρωπο... Μιά μέρα είδα ένα νέο να περνάει καδύλλα... Μου μίλησε με γλυκύτητα... Μ' έσφιξε στο στήθος του και με φίλησε... 'Ημουν μία έσημη όφρανή... Με πήρε στη σέλλα τού αλόγου του και με πήγε σ' ένα χωριό όπου κι' άπίερα σπιτάκια... Κι' άφού τό κορμί μου ικανοποίησε τό πάθος του, μ' έγκατέλειψε, άφίνοντας συγχρόνως μέσα στο σπλάχνα μου κι' αυτό έδώ τό παιδί... Κι' έμεινα δλουμόναχη με τό παιδί μου που ύπόφερε τά μαρτύρια της πείνας και τού κρύου...

'Επειτα από μία βαθειά σιωπή, ή Μάρθα ύψωσε τά μάτια της ποι τά δόλωνε ή σιά τού θανάτου και είπε πολύ σιγά :

—'Ο θεία δικαιοσύνη, άκουσε τους στεναγμούς τής καρδιάς μου που άπεχαφερά αυτό τον κόσμο... 'Ακουσε τη φωνή τής ψυχής μου κι' ευσπλαχνίσου με... Θεέ μου, σκέπασε τό παιδί μου με τή δεξιά σου και πάρε την ψυχή μου με την αριστερά σου...

'Η δυνάμεις της εξασθενίζαν ολοένα. 'Ερωξε προς τό γυίο της ένα βλέμμα, άνάμικο από πόνο και τρυφερότητα, και με μία φωνή που έμοιαζε με σιωπή, είπε :

— Πάτερ ήμών ό έν τοίς ούρανόις... άγιασθήτω τό όνομά σου... έλθέτω ή βασιλεία σου... γεννηθήτω τό θέλημά σου... ός έν ούρανό και έν τής γής... Και άφες ήνιπ τά όφειλήματα ήμών...

Μά στο σημείο αυτό ή φωνή της κόπηκε και τά χείλη της σάλεψαν για λίγες στιγμές. 'Επειτα άναστενάξε βαθειά... Τό πρόσωπό της έγινε μονομιάς λευκό και ή ψυχή της πέταξε, ένδο τά δύο μάτια της έμειναν άνοιχτά, άτενίζοντας ίσως τό 'Υπερέτανο...

ΖΟΥΜΠΡΑΝ ΧΑΛΗΑ ΖΟΥΜΠΡΑΝ

ΓΙΑ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΑΖΕΤΕ

ΤΟ ΔΕΞΙΚΟ ΜΑΣ

Β λ έ π ω.—'Αν βλέπεις τίς γυναίκες, πειράζονται. 'Αν δέν τίς βλέπεις, προσβάλλονται.

Δ ι ά ν ο ι α.—Μηχανή που κινδυνεύει τόσο από σκούριασμα, όσο και από έκρηξη.

Δ ί σ τ ι χ ο.—Σύνολο δύο στίχων, έκ των όποιων ό ένας είνε συχνά περιττός, άπως και... ό άλλος!

Θ έ α τ ρ ο.—Μερικοί δέν πηγαίνουν από φόβο μήπως με τό ροχαλιτό τους διακόφουν τον ύπνο των άλλων.

Κ α κ ι α.—Τέκνο νόθο, τού όποιου μητέρα είνε ή 'Αρχία και ό πατέρας άγνωστος.

Κ ά λ η ρ.—Δοχείο των ψήφων. Συγγενεύει με τό...κάλικος.

ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΙ ΜΑΣ ΗΡΘΕΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΝΑΥΑΡΧΟΥ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗ

Θεοσεβής έσο κανείς άλλος. Οί κατά θάλασσαν θριαμβοί τού 1912—13. Πείθε μάς βεβήθησε. Πρέ τού κινδύνου. Γιατί δέν τόν χτυπούσαν ή έχθρικές σφαιρές. Τό Τιμιο Ξύλο. 'Η μοναδική του βριαιά. Μιά κατηγερηματική απάντησης τού Ναυάρχου. Αιτιάσεις και φανατικός χερτοφάγος, κ.τ.λ.

Ο ένδοξος ναύαρχος και τέως πρόεδρος τής Δημοκρατίας Παύλος Κουντουριώτης διακρινόταν άνεκαθεν για την ευσεβεία του. 'Οταν, χάρις στην τόλημ και την ικανότητά του, έφερε σέ πέρας τίς δύο νικηφόρες ναυμαχίες, κατά τον πόλεμο τού 1912—13, δέν ήθελε να άποδώση τί νίκη παρά μόνο στη θεία πρόνοια.

—Με τή βοήθεια τού Θεού νικήσαμε. Έλεγε στους αξιωματικούς του. Στο Θεό χροστούμε ό,τι πετύχαμε...

Και κατά τίς δύο αυτές ναυμαχίες, ό Κουντουριώτης φορούσε τό σταυρό τού Παναγιού Τάφου, με τόν όποιον ερχε τιμηθεί. Πολύς φορές μάλιστα οί αξιωματικοί τόν είδαν απ' τή γέφυρα να κρατι τό ένα χέρι τού σταυρού και στό άλλο τά χιάλλα, με τά όποια παρακολουθούσε τόν άγώνα.

'Ενωμεταξύ άνηφοσε τά έχθρικά βλήματα που δεισόζιζαν μ' άπιστία σφηνάματα τόν άντρα.

Στους παρατηρητάς δέ τού επιτελείου του, που τού συνέστησαν να προφυλάσσεται, απάντησε ήρεμα και με άπόλυτη πεποίθησι :

—Με προστατεύει ό Θεός!

—Δέν φοβάται από βόλι, έλεγαν άναμεταξύ τους κι' οί ναύτες, γιατί έχει άπάντο τού Τιμιο Ξύλου!

'Η μοναδική βριαιά που άκούστηκε ποτέ από τό στόμα τού ναυάρχου ήταν αϊτή :

—Τόν κανάνα! Τους κανάγιδες!

Κάθε φορά που θύμωσε έναντιον ένός ή περισσώτερον άτομου και ήθελε να φανερωσή την όργη του, δέν έβρισκε να προσφέρη παρά μόνον αυτές τίς δύο λέξεις.

Κατά τή διάκριση των δύο ναυμαχιών, όταν τά τουρκικά πλοία έτρέποντο σ' έπνοειδίστη φυγή και πήγαναν να προσφυλαχτούν κάτω από τά φρούρια των Δαρδανελών, ό Κουντουριώτης πρόφερε αϊτή την άκακη βλαστήμια περισσώτερες από πενήντα φορές. 'Αλλωστε ήταν και ή μοναδική του, καθώς είπαμε.

Μιά άνοιξιάνικη μέρα, ένδο τά πολεμικά μας βρεκόντουσαν στο Μοδρό, είχε σρωθεί μία τέτοια δαυμονισμένη όστρια, ώστε τά καράβια που ήσαν μέσα στο λιμάνι γέμσαν από κοκκινόχομα και λάσπες που έφερχε ό άνερας από τή στεριά.

'Εν τούτοις εκείνη την ήμέρα έπρεπε τά περιολούττα πλοία να άντικατασταθούν με άλλα και τά άντιτορπιλλικά μας που είχαν σεριά γιά βάρδια σάλπαρων και ξεκίνησαν. Με δες όμως τίς προσπάθειές τον και με δλο τόν άγωνα τους κατά τής φουρτούνας, ήταν άδύνατο να ξεμπωκάρουν από τό στόμο τού λιμανιού.

'Αναγκάστηκαν λοιπόν να γυρισουν πίσω και έστειλαν στη ναυαρχίδα σήμα, ότι δέν μπορούσαν να άποπλεύσουν. Σε λίγο έφτασε, έπίσης διά σήμάτων, ή απάντησι τού ναυάρχου, έντέλως άπροσδοκίτη :

—«Ούδέν άδύνατον ε.

Μετα τό αίσιο πέρας τής ναυμαχίας τής όης 'Ιανουαρίου τού πληρώματα τού «Αβέρωφ» παρατάχτηκαν στη γραμμή και άρχισαν να ζητωκραυγάζουν τό ναυαρχό τους.

'Ο Κουντουριώτης τους έχαιρέτησε και τους είπε με τό συνθημένο του χαμόγελο :

—Παιδιά, μη ζητωκραυγάζετε έμένα, αλλά τόν έαυτό σας. Σε σάς όφειλεται ή νίκη!...

'Ο Κουντουριώτης είνε λιτότατος στην τροφή του. Έλεγε δέ καλύτε σχετικάς στους δικούς του :

—Σας συμβουλεύω να τρώτε και σεις χόρτα. Τό κρέας είνε για τά θηρία!...

Ο περιφημος Γάλλος ζωγράφος Λεμυρέν

